

Istungidokument

A9-0147/2024

22.3.2024

SOOVITUS

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni (AKVRO) liikmete vahelise partnerluslepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta
(COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464(NLE))

Arengukomisjon

Raportöör: Tomas Tobé

Kasutatud tähised

- * nõuandemenetlus
- *** nõusolekumenetlus
- ***I seadusandlik tavamenetlus (esimene lugemine)
- ***II seadusandlik tavamenetlus (teine lugemine)
- ***III seadusandlik tavamenetlus (kolmas lugemine)

(Märgitud menetlus põhineb õigusakti eelnõus esitatud õiguslikul alusel.)

SISUKORD

	lk
EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT	5
SELETUSKIRI	6
LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD, KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI	8
RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS	9
VÄLISKOMISJONI KIRI	14
VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS	15
NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS	16

EUROOPA PARLAMENDI SEADUSANDLIKU RESOLUTSIOONI PROJEKT

**ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni (AKVRO) liikmete vahelise partnerluslepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta
(COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464(NLE))**

(Nõusolek)

Euroopa Parlament,

- võttes arvesse ettepanekut võtta vastu nõukogu otsus (COM(2023)0791),
 - võttes arvesse ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni liikmete vahelist partnerluslepingut (08372/2023),
 - võttes arvesse nõusoleku taotlust, mille nõukogu esitas vastavalt Euroopa Liidu toimimise lepingu artikli 207 lõike 4 esimesele lõigule ja artikli 218 lõike 6 teise lõigu punkti a alapunktile v (C9-0029/2024),
 - võttes arvesse oma ... muud kui seadusandlikku resolutsiooni ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni liikmete vahelise partnerluslepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta,
 - võttes arvesse kodukorra artikli 105 lõikeid 1 ja 4 ning artikli 114 lõiget 7,
 - võttes arvesse rahvusvahelise kaubanduse komisjoni arvamust,
 - võttes arvesse väliskomisjoni kirja,
 - võttes arvesse arengukomisjoni soovitusi (A9-0147/2024),
1. annab nõusoleku lepingu sõlmimiseks;
 2. teeb presidendile ülesandeks edastada Euroopa Parlamendi seisukoht nõukogule, komisjonile ja liikmesriikide ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni liikmete valitsustele ja parlamentidele.

SELETUSKIRI

2000. aastal 20 aastaks allkirjastatud Cotonou leping, mis reguleerib ELi ning tollaste Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna (AKV) riikide suhteid, pidi lõppema 2020. aasta veebruaris. Kuigi läbirääkimised jätkulepingu üle lõppesid 2020. aasta detsembris, allkirjastati leping korduvate viivituste tõttu alles 15. novembril 2023 Samoal.

Samoa leping jõustus ajutiselt 2024. aasta jaanuaris, mis on väga tervitatav, kuna uue lepinguga nähakse ette tugevdatud, ajakohastatud ja ambitsioonikam koostööraamistik, mis läheb kaugemale tavapärasest arengukoostööst. Leping põhineb tähtsal *acquis*'l ning loob paindliku raamistiku, mis tugineb ühisele üldosale, mis on kohaldatav kõigile osalistele, ning spetsiaalselt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna jaoks kohandatud piirkondlikele protokollidele. Lisaks tugineb uus partnerlus mitmele rahvusvahelisele kokkuleppele ning selle üldised suunavad raamistikud on ÜRO kestliku arengu tegevuskava aastani 2030 ja Pariisi kliimakokkulepe.

Samoa leping põhineb kuuel ühisel prioriteedil: inimõigused, demokraatia ja valitsemine; inim- ja sotsiaalne areng; kaasav ja kestlik majanduskasv ja -areng; keskkonnasäästlikkus ja kliimamuutused; ning ränne ja liikuvus. Uus partnerlusleping annab rohkem võimalusi dialoogi pidamiseks ning soovitusel koostaja tunneb heameelt ülemaailmseid liite ja rahvusvahelist koostööd puudutavate sätete üle, milles mõlemad lepinguosalisel toonitavad oma pühendumust reeglitel põhinevale rahvusvahelisele korrale, rahvusvahelise dialoogi edendamisele ning mitmepoolsete lahenduste otsimisele ülemaailmsete tegevuste edasiviimiseks.

Soovituse koostaja rõhutab, et oluline on tagada majandusarengu tõhusus ja tulemused, ning tunneb heameelt selle üle, et lepingus on mainitud, et koostööviisid peaksid olema mitmekesised, hõlmates erinevaid poliitikameetmeid ja vahendeid kõigist kättesaadavatest allikatest ning kõigilt osalejatelt. Lepingu rakendamist tuleks siiski toetada naabruspiirkonna, arengu- ja rahvusvahelise koostöö instrumendi „Globaalne Euroopa“ asjakohaste vahenditega ning pingutada AKV partnerite toetamise taseme säilitamiseks lähiaastatel.

Samuti tuleb luua tugevad sidemed Samoa lepingu ja 2021. aasta detsembris käivitatud strateegia „Global Gateway“ vahel. Võttes arvesse kestliku arengu tegevuskava 2030 täitmiseks tarvilike vajaduste ulatust ja investeringute taset, on soovitusel koostaja seisukohal, et väga oluline on kaasata muid arengu rahastamise vorme, mis peavad olema kooskõlas arengupoliitika eesmärkidega.

Soovituse koostaja rõhutab parlamentaarse diplomaatia olulisust ELi ja AKVRO vahelise poliitilise dialoogi tugevdamisel. Lepingul kõigil tasanditel tuleb tagada demokraatlik vastutus ning AKVRO-ELi parlamentaarsel ühisassambleel ja kolmel uuel piirkondlikul assambleel on selles oluline roll.

Samoa lepingus tunnistatakse, et asjatundlike otsuste tegemiseks ja partnerluse eesmärkide saavutamiseks on hädavajalik kaasata sidusrühmad, eeskätt kohalikud omavalitsused, kodanikuühiskond ja erasektori esindajad. Seetõttu kutsub soovitusel koostaja üles võtma kiiresti kasutusele avatud ja läbipaistva struktureeritud koostöömehhanismi, et tagada sidusrühmade tõhus osalemine lepingu rakendamise etapis.

Vastavalt ELi toimimise lepingu artikli 218 lõikele 6 on nõukogul lepingu sõlmimise kohta otsuse vastu võtmiseks vaja Euroopa Parlamendi nõusolekut.

Eeltoodu põhjal soovitab koostaja parlamendil lepingu sõlmimise heaks kiita.

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT RAPORTÖÖR SAI SISENDMATERJALI**

Vastavalt kodukorra I lisa artiklile 8 kinnitab raportöör, et ta sai raporti koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
Professor Robert Dussey, Togo's Minister of Foreign Affairs, African Integration and Togolese Abroad, the OACPS' Chief Negotiator and Chair of the Ministerial Central Negotiating Group
European Commission
EEAS
European Investment Bank
European Economic and Social Committee
CONCORD Europe
DSW
UNICEF
ECDPM

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt raporti koostaja.

7.3.2024

RAHVUSVAHELISE KAUBANDUSE KOMISJONI ARVAMUS

arengukomisjonile

ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni (AKVRO) liikmete vahelise partnerluslepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464(NLE))

Arvamuse koostaja: Samira Rafaela

LÜHISELGITUS

15. novembril 2023 allkirjastasid EL ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsioon Samoa lepingu, millega kehtestati ELi ning Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide suhete üldine raamistik. Sellega asendatakse Cotonou leping, mis allkirjastati 2000. aastal 20 aastaks ja mida tuli seega pikendada. Samoa leping hõlmab kuut prioriteetset valdkonda: demokraatia ja inimõigused, kestlik majanduskasv ja areng, kliimamuutused, inim- ja sotsiaalne areng, rahu ja julgeolek ning ränne ja liikuvus. Rahvusvahelise kaubanduse komisjoni (INTA) seisukohast rõhutab arvamuse koostaja järgmisi punkte.

Esiteks peaks leping tooma kasu Aafrika-sisesele kaubandusele ja Aafrika mandri majanduslikule integratsioonile Aafrika mandri vabakaubanduspiirkonna kaudu. Majanduspartnerluslepingud on kasulikud vahendid ja peaksid aitama seda eesmärki saavutada.

Teiseks on tervitatav, et kokkulepe sisaldab teed kestliku arengu eesmärkide ja Pariisi kokkuleppe ning ÜRO eelneva vabatahtliku ja teadva nõusoleku põhimõtte järgmise saavutamiseks. Lepinguga tuleks edendada kestlikku arengut mõlemas piirkonnas, kus ELi kaubanduse vahendid, sealhulgas majanduspartnerluslepingud, üldiste tariifsete soodustuste kava ja kaubandusabi, aga ka süsiniku piirimeede ja raadamisvastane määrus peaksid üksteist vastastikku tugevdama.

Kolmandaks tuleks ELi ja Aafrika riikide vaheliste majanduspartnerluslepingutega aidata edendada pikaajalist kestlikku arengut, vähendada vaesust ja edendada piirkondlikku integratsiooni. Need majanduspartnerluslepingud peaksid tooma kasu Aafrika elanikkonnale ja Aafrika-sisesele kaubandusele.

Neljandaks peaksid lepingu kaubandus- ja investeerimissätted olema kasulikud kõigile pooltele. Seetõttu peaks EL olema teadlik AKVRO riikidega kaubandus- ja investeerimissuhetest saadava kasu võimalikust tasakaalustamatusest, eelkõige seoses kestlikkusega.

Viiendaks peaks EL vajaduse korral osalema suutlikkuse suurendamises ning toetama

AKVRO riikides teaduse, tehnoloogia, teadusuuringute, innovatsiooni ja digiüleminekuga seotud tegevust. Samuti peaks EL tegema AKVRO riikidega koostööd uute ja kehtivate ELi kaubandusalaste õigusaktide, sealhulgas piiril kohaldatava süsiniku piirimeetme ja sunniviisilise töö keelu teemal.

Kuuendaks on tervitatav, et leping sisaldab tugevaid inimõigustealaseid kohustusi. Leping peaks aitama võidelda ebavõrdsuse vastu ning selle rakendamisel tuleks arvesse võtta soolist aspekti, mis hõlmab muu hulgas soolist võrdõiguslikkust ja kaubandusega seotud aspekte ning soolist võrdõiguslikkust käsitlevaid peatükke kaubanduslepingutes.

Rahvusvahelise kaubanduse komisjon palub vastutaval arengukomisjonil soovitada parlamendil kiita heaks ettepanek võtta vastu nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni (AKVRO) liikmete vahelise partnerluslepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta.

**LISA: ÜKSUSED VÕI ISIKUD,
KELLELT ARVAMUSE KOOSTAJA SAI SISENDMATERJALI**

Arvamuse koostaja sai arvamuse koostamisel enne selle komisjonis vastuvõtmist sisendmaterjali järgmistelt üksustelt või isikutelt:

Üksus ja/või isik
Dr James Nyomakwa-Obimpeh (PhD)
Professor Robert Dussey, Togo välisasjade, Aafrika integratsiooni ja välismaal elavate togolaste minister, AKVRO pealäbirääkija ja ministrite läbirääkimiste keskrühma esimees
Concord Europe

Eespool esitatud loetelu koostamise eest vastutab ainuisikuliselt arvamuse koostaja.

NÕUANDVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni liikmete vaheline partnerlusleping
Viited	05789/2024 – C9-0029/2024 – 2023/0464(NLE)
Vastutavad komisjonid	DEVE
Arvamuse koostaja nimetamise kuupäev	Samira Rafaela 24.1.2024
Vastuvõtmise kuupäev	7.3.2024
Lõpphääletuse tulemus	+: 29 –: 2 0: 5
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Barry Andrews, Geert Bourgeois, Saskia Bricmont, Jordi Cañas, Danuta Maria Hübner, Karin Karlsbro, Danilo Oscar Lancini, Bernd Lange, Thierry Mariani, Margarida Marques, Emmanuel Maurel, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Inma Rodríguez-Piñero, Helmut Scholz, Dominik Tarczyński, Kathleen Van Brempt, Marie-Pierre Vedrenne, Jörgen Warborn, Jan Zahradil
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Marek Belka, Anna Cavazzini, José Manuel García-Margallo y Marfil, Enikő Győri, Cristina Maestre Martín De Almagro, Javier Moreno Sánchez, Manuela Ripa, Witold Jan Waszczykowski
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Andrea Bocskor, Paola Ghidoni, Ivo Hristov, Virginie Joron, Ska Keller, Dace Melbārde, Wolfram Pirchner, Aušra Seibutyte

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

29	+
ECR	Geert Bourgeois, Dominik Tarczyński, Witold Jan Waszczykowski, Jan Zahradil
ID	Paola Ghidoni, Danilo Oscar Lancini
NI	Andrea Bocskor, Enikő Győri
PPE	José Manuel García-Margallo y Marfil, Danuta Maria Hübner, Dace Melbārde, Wolfram Pirchner, Aušra Seibutytė, Jörgen Warborn
Renew	Barry Andrews, Jordi Cañas, Karin Karlsbro, Samira Rafaela, Catharina Rinzema, Marie-Pierre Vedrenne
S&D	Marek Belka, Ivo Hristov, Bernd Lange, Cristina Maestre Martín De Almagro, Margarida Marques, Javier Moreno Sánchez, Inma Rodríguez-Piñero, Kathleen Van Brempt
The Left	Helmut Scholz

2	-
ID	Thierry Mariani
The Left	Emmanuel Maurel

5	0
ID	Virginie Joron
Verts/ALE	Saskia Bricmont, Anna Cavazzini, Ska Keller, Manuela Ripa

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu

1.3.2024

VÄLISKOMISJONI KIRI

Tomas Tobé
Esimees
Arengukomisjon

Teema: Arvamus ettepaneku kohta võtta vastu nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni (AKVRO) liikmete vahelise partnerluslepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta (COM(2023)0791 – C9-0029/2024 – 2023/0464(NLE))

Austatud esimees

Kõnealuse menetluse raames otsustas väliskomisjon 22. veebruari 2024. aasta koosolekul¹ esitada arvamuse kirja vormis ning paluda eelkõige vastutaval arengukomisjonil anda soovitus kiita heaks nõukogu otsuse ettepanek.

Oleksin väga tänulik, kui lisaksite väliskomisjoni arvamuse asjakohaselt oma soovitusse.

Lugupidamisega

David McAllister

ETTEPANEKUD

Väliskomisjon palub vastutaval arengukomisjonil anda soovitus kiita heaks ettepanek võtta vastu nõukogu otsus ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni (AKVRO) liikmete vahelise partnerluslepingu Euroopa Liidu nimel sõlmimise kohta.

¹ Lõpphääletuse ajal oli kohal: David McAllister (esimees ja arvamuse koostaja), Witold Jan Waszczykowski (aseesimees), Alexander Alexandrov Yordanov, François Alfonsi, Petras Auštrevičius, Adam Bielan, Benoît Biteau, Krzysztof Brejza, Udo Bullmann, Traian Băsescu, Olivier Chastel, Włodzimierz Cimoszewicz, Anna Fotyga, Loucas Foulas, Giorgos Georgiou, Francisco Guerreiro, Bernard Guetta, Rasa Juknevičienė, Sandra Kalniete, Andrius Kubilius, Sergey Lagodinsky, David Lega, Sven Mikser, Francisco José Millán Mon, Alessandra Moretti, Demetris Papadakis, Kostas Papadakis, Tonino Picula, Wolfram Pirchner, René Repasi, Thijs Reuten, Mounir Satouri, Jordi Solé, Tineke Strik, Nacho Sánchez Amor, Dominik Tarczyński, Lucia Vuolo, Mick Wallace, Charlie Weimers, Isabel Wiseler-Lima, Salima Yenbou, and João Albuquerque, Milan Brglez, Mónica Silvana González, Christophe Grudler, Georgios Kyrtos, Maria Veronica Rossi (asendusliige vastavalt artikli 209 lõikele 7).

VASTUTAVA KOMISJONI MENETLUS

Pealkiri	Ühelt poolt Euroopa Liidu ja selle liikmesriikide ning teiselt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide organisatsiooni liikmete vaheline partnerlusleping
Viited	05789/2024 – C9-0029/2024 – 2023/0464(NLE)
Konsulteerimise või nõusolekutaotluse kuupäev	19.2.2024
Vastutav komisjon istungil teada andmise kuupäev	DEVE 11.3.2024
Nõuandvad komisjonid istungil teada andmise kuupäev	AFET INTA 11.3.2024 11.3.2024
Raportöörid nimetamise kuupäev	Tomas Tobé 14.6.2021
Läbivaatamine parlamendikomisjonis	24.1.2024
Vastuvõtmise kuupäev	19.3.2024
Lõpphääletuse tulemus	+: 13 –: 1 0: 4
Lõpphääletuse ajal kohal olnud liikmed	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Mercedes Bresso, Catherine Chabaud, Ryszard Czarnecki, Mónica Silvana González, Pierrette Herzberger-Fofana, György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Beata Kempa, Christian Sagartz, François Thiollet, Tomas Tobé, Miguel Urbán Crespo, Bernhard Zimniok
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed	Caroline Roose, Carlos Zorrinho
Lõpphääletuse ajal kohal olnud asendusliikmed (art 209 lg 7)	Sven Simon
Esitamise kuupäev	22.3.2024

NIMELINE LÕPPHÄÄLETUS NÕUANDVAS KOMISJONIS

13	+
ECR	Ryszard Czarnecki, Beata Kempa
PPE	György Hölvényi, Rasa Juknevičienė, Christian Sagartz, Sven Simon, Tomas Tobé
Renew	Barry Andrews, Stéphane Bijoux, Catherine Chabaud
S&D	Mercedes Bresso, Mónica Silvana González, Carlos Zorrinho

1	-
ID	Bernhard Zimniok

4	0
The Left	Miguel Urbán Crespo
Verts/ALE	Pierrette Herzberger-Fofana, Caroline Roose, François Thiollet

Kasutatud tähised:

+ : poolt

- : vastu

0 : erapooletu